

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Februari 2017

Thema: kiezen en/of delen

**Schilderen tussen
hemel en aarde**

**Afscheid van
ds. Pieter Dronkers**

**Acht interviews over
keuzes**

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Leesrooster	3
Van de secretaris	4
Schilderen tussen hemel en aarde ..	5
Uit de kerkenraad	7
Schrijffactie Amnesty International	7
Afscheid ds. Pieter Dronkers	8
Mazina van den Born over kiezen .	10
Thema: Kiezen en/of delen?	11
Lezing eco-theologe Catherine Keller ...	16
Verkiezingsdebat: het komt nu wel heel dichtbij	16
Lezersonderzoek Geertebrief	17
Boek: 'Ds N. Blokker (mijn Opa)'	19
Voor de kinderen van 5 t/m 12 jaar	19
Bericht van de Klub	19
Diaconale Geluiden en collectes	20
In memoriam	22
Adressen en colofon	23
Kerkdiensten	24
Agenda	24
Concerten in de Geertekerk	24
Personalialia	24
Autodienst	24

“MAY
YOUR CHOICES
REFLECT YOUR
HOPES,
NOT YOUR
FEARS”

- Nelson Mandela

Van de redactie

Dit rubriekje mag niet te lang worden maar ook niet te kort. We vinden het belangrijk dat het thema van dit nummer genoemd wordt: 'Kiezen en/of delen'. Dat is de rode draad in de goede gesprekken die we gevoerd hebben met lieve, leuke mensen. Hun bijdragen staan centraal in dit nummer. Ze delen openhartig hun ervaringen met kiezen: over een nieuwe studie, een andere baan of over het afzien van bepaalde verlangens om bijvoorbeeld intensief te sporten. En Pieter Dronkers geeft zijn afscheidsinterview in deze Geertebrief, over zijn recente keuze. Kiezen past voor veel mensen juist ook in de veertigdagentijd. Kiezen om dingen te laten (niet snoepen) of juist wél te doen (een spiritueel boek lezen). Mensen delen hun gedachten hierover in dit nummer.

Dit *vernieuwde* nummer van de Geertebrief. Maar zoals dat gaat met keuzes, niet alles verandert. Rubrieken met informatie vanuit de gemeente en de kerkenraad hebben hun plek gehouden in de nieuwe opzet. Ook is er weer een bijdrage van een van de predikanten. Nieuw is dat de Geertebrief dit jaar vijf keer uitkomt, rond kerkelijke feesten. En hij/zij valt op je deurmat, van papier zodat je 'm kunt lezen waar je maar wilt. Die vernieuwde opzet komt van een geheel nieuwe redactie, die gaat proberen om dezelfde hoge kwaliteit Geertebrief te maken als de voorgaande redactieleden Annelies Oldeman en Simon Knepper, die we hier nogmaals zeer bedanken voor de geleverde kwaliteit en voor de degelijke overdracht! Wij, als nieuw groepje redactieleden, gaan enthousiast aan de slag, zullen keuzes maken over thema's en inhoud en dat graag met jullie delen. Wat kies jij, kiezen jullie om wel of niet te lezen? Deel het met ons via de lezersenquête. Of vertel gewoon bij de koffie wat je ervan vindt!

Lezersonderzoek Geertebrief

In 2017 is een nieuwe Geertebrief redactie van start gegaan. Deze redactie wil graag inzage krijgen in wat u als lezer in de Geertebrief het meest waardeert. Daarom aan u het verzoek om zeven vragen te beantwoorden.

De vragenlijst wordt op verschillende manieren verspreid. U kunt een papieren versie op de leestafel in de Geertekerk vinden en in deze Geertebrief, maar wij hebben eigenlijk het liefst dat u de enquête digitaal invult die:

- verstuurd is naar uw mailadres en
- via een link te openen is op <https://utrecht.remonstranten.nl/wiki/geertebrief-2/>
- via een link die te vinden is op de Facebookpagina van de Geertekerk
- te bereiken is op de URL: <https://nl.surveymonkey.com/r/PT9382H>

Zou u zo vriendelijk willen zijn om de enquête **vóór 10 maart** in te vullen en terug te sturen? Dan kunnen wij de resultaten in de volgende Geertebrief met u delen.

Wanneer u geen toegang heeft tot internet dan kunt u de papieren versie van de enquête versturen naar:

Geertekerk
t.a.v. redactie Geertebrief
Geertekerkhof 23
3511 XC UTRECHT

redactie@geertekerk.nl

Leesrooster veertigdagentijd

In de komende veertigdagentijd zal een aantal schilderijen van Sir Stanley Spencer RA het verbindende thema zijn in de kerkdiensten. Vijf ervan zijn afkomstig uit de serie 'Christ in the Wilderness': Spencers verbeelding van de veertig dagen die Jezus in de woestijn doorbracht na zijn doop en voordat hij in het openbaar zou gaan optreden.

De serie is tevens een kennismaking met een bijzondere schilder met een zeer eigenzinnige kijk op leven en geloven. Spencer was een zeer gepassioneerde man met een levensfilosofie die hij intens graag wilde doorgeven via zijn schilderijen. Hij identificeerde zich persoonlijk met de religieuze figuren die hij uitbeeldde en uiteindelijk maakte het hem ook niet uit of het dan nog helemaal volgens de tekst was. Hij werd door velen als een vreemde excentriek beschouwd en afgeschreven. Maar juist zijn persoonlijke benadering maakt zijn werk zo uniek en krachtig.

Zijn oorspronkelijke plan was om 40 schilderijen te maken – dit in een soort boeteperiode in zijn eigen turbulente leven. Eentje voor iedere dag die Jezus in de woestijn verbleef. Het is bij schetsen gebleven. Acht zijn er uitgewerkt tot schilderij. Vijf ervan worden besproken in een boekje door de Anglicaanse bisschop Stephen Cotrell 'Christ in the Wilderness'. Hij neemt de lezer mee in zijn denken over de schilderijen van Spencer en achterhaalt de geloofsmotieven die er in verborgen zitten. Soms had hij direct een bijbeltekst als aanleiding om te schilderen, dan weer een ander thema.

5 maart – eerste zondag veertigdagentijd

Driven by the spirit into the Wilderness
Markus 1: 12

En onmiddellijk dreef de Geest hen de woestijn in. In 1916, tijdens Wereldoorlog I, was Spencer brancardier bij de Engelse strijdkrachten in Macedonië. Deze ervaring heeft diepe indruk gemaakt op de schilder. De herinneringen aan de oorlog hebben zich in zijn geest genesteld. Een massieve figuur sjouwt door een troosteloos en verlaten landschap, met in de Christusfiguur de belofte van Opstanding besloten. (niet behandeld in het boekje van Cotrell)

12 maart – tweede zondag veertigdagentijd

Rising from the sleep
Marcus 1: 35-38 (Of Lucas 15:18)

In dit werk lijkt Christus op een bloem die zich in het licht van een nieuwe dag opent en zich aanbiedt voor de bevruchting door stuifmeel. de cirkelvormige compositie van

de figuur wordt voortgezet in de kuil (bomkrater?) waarin de figuur knielt

19 maart – derde zondag veertigdagentijd

Consider the Lilies
Mattheus 6:25-34

De omvangrijke figuur van Christus vult het hele doek. Hij is geplaatst tussen allerlei soorten wilde bloemen die je kunt vinden in de buurt

van Spencers woonplaats Cookham.

26 maart – vierde zondag veertigdagentijd

The Scorpion

Mattheus 4:1-11 of Lucas 10: 19

De golven in de afgebeelde figuur worden weerspiegeld in het landschap er achter. Christus wordt als het ware één met de geologie. Spencer verbaasde zich over de empa-

thie tussen zo'n gevaarlijk schepsel als de scorpioen en de kracht van de liefde.

2 april – vijfde zondag veertigdagentijd

The foxes have holes
Mattheus 8: 20

Je kunt twee driehoeken onderscheiden in de compositie van het werk: de driehoek van de drie vossen en de driehoekige vorm in de Christusfiguur. De driehoeken zijn elkaars tegenovergesteld: één staat op de punt en de ander heeft de punt naar boven. Christus wordt in harmonie met de natuur afgebeeld.

9 april zesde zondag Palmpasen

The Hen

Mattheus 23: 37-39

Kwetsbaarheid, nieuw leven en Christus die als het ware met zijn massieve lijf de jonkies en hun moeder beschermt. Wat

doet die haan daar achter de heuvel? Is hij het die straks drie maal gaat kraaien?

13 april – Witte donderdag

The last Supper (midden-boven)

Johannes 13:1-17

Naast de ernst van het moment kun je haast niet nalaten om te glimlachen over al die grote blote blozend gewassen voeten in het midden. Een goede boodschap heeft

handen nodig die het doen en voeten die zich op weg begeven naar daar waar er iemand nodig is.

En zo te zien bevinden we ons in een boerenschuur in Cookham.

14 april – Goede vrijdag

AW Crucifixion (rechts)

Niet wij zien op naar de gekruisigde Christus, zoals dat op de meeste klassieke afbeeldingen van de kruisiging het geval is. Wij 'hangen' als het

ware net boven Jezus' lijdende hoofd – alsof we kijken vanuit het perspectief van God.

We kijken het meedogenloze fanatisme in de open ogen (ze weten wèl wat ze doen), terwijl het zich botviert op een weerloze.

16 april – Pasen

Johannes 20: 1-18

Van Spencer is een aantal – vrij letterlijke – schilderijen overgeleverd over de wederopstanding van de doden, maar bijvoorbeeld niet over de wonderlijke ontmoeting die Maria van Magdala had in de tuin bij het graf van Jezus. Het mysterie van de opstanding wordt aan onze eigen verbeelding overgelaten. Misschien maar goed ook, omdat je telkens weer in je eigen leven en je eigen situatie van het moment moet ontdekken of en wat deze opstanding je te zeggen heeft (of misschien even niet). Wij verlaten hier het Spencer thema. En we hopen dat u er (net als wij) plezier aan heeft beleefd.

Van de secretaris

Toegang naar de Opkamer en de Bovenkamer van de kosterswoning niet meer via de keuken.

Nu de verbouwing met prachtig resultaat echt achter de rug is en ook de keuken door Huize Molenaar in gebruik is genomen, merken we dat er behoefte is aan wat spelregels voor een soepel en prettige werksfeer/verkeer tussen beide gebruikers van het gebouw.

In het algemeen geldt natuurlijk dat we als goede burens rekening met elkaar houden in geval zowel de RGU als Huize Molenaar kerkruimten gebruiken. Verder

is van belang dat de keuken voortaan primair het domein van Huize Molenaar is. Als de keuken in gebruik is, is het – ook voor uw eigen veiligheid – niet toegestaan deze te betreden. Maar ook als de keuken niet in gebruik is, is het niet gewenst er doorheen te lopen op weg naar de kosterswoning.

De vergaderruimtes in de kosterswoning kunnen op twee manieren bereikt worden: vanuit de kerk via de trap achter de toiletten en via de voordeur van nr. 23. Alle benodigdheden om koffie en thee te zetten zijn beschikbaar in het keukentje bij de Bovenkamer.

Verdeling wijken ds. Pieter Dronkers onder ds. Alleke Wieringa en ds. Florus Kruyne

Vanwege het vertrek van ds. Pieter Dronkers hebben ds. Alleke Wieringa en ds. Florus Kruyne de wijken die hij onder zijn hoede als volgt verdeeld:

- Oog in Al / Kanaleneiland, Vechtstreek en Driebergen gaan naar ds. Alleke Wieringa;
- Tuinwijk / Wittevrouwen, Tuindorp, Zeist en Vleuten / De Meern e.o. gaan naar ds. Florus Kruyne.

Hans Kapteijn

Schilderen tussen hemel en aarde

De menselijke mogelijkheid tot 'kiezen' is iets, waarvan ik meen dat je het met de nodige slagen om de arm moet bezien. In mijn ervaring zijn wij geen van allen onbeschreven bladzijden die in alle ruimte en vrijheid maar kunnen kiezen en doen wat ze willen, ook al wordt het je wel zo voorgeschoteld: jij bent wat jij wilt! Dat waag ik te betwijfelen. We zijn eerder een grillig soort optelsom van wat ons gegeven is: afkomst, erfelijkheid, opvoeding en land van herkomst. En wat ons overkomt: pech, ziekte, ontwikkelingen in de relationele sfeer, arbeidsomstandigheden, en de grote post 'onvoorzien' in onze biografie.

Daar tussendoor wandelt ons 'ikje' dat zich verbeeldt, dat het alles te kiezen heeft?

En dan heb ik het nog niet gehad over het meest recente hersenonderzoek dat lijkt uit te wijzen, dat wij onbewust allang gekozen hebben, voordat wij een bewuste keuze maken.

Zo bezien zou je het terrein van onze keuzemogelijkheden kunnen afbakenen als 'het topje van de ijsberg'. Die ijsberg drijft ergens heen, daar doe je niets aan. Je kunt hoogstens kiezen waar je gaat zitten, met wie, en wat je zult doen of laten.

Haaks op deze, toch wat deterministische visie¹, staan de door ons hooggeachte woorden als 'vrijheid' en 'verantwoordelijkheid'. Immers: als ik niets te kiezen heb dan ben ik noch vrij, noch kun je me ergens verantwoordelijk voor houden, want ik kan er niets aan doen.

De redenering mag misschien kloppen, maar deugen doet 'ie niet (met dank aan Stevo Akkerman²).

¹ Leer volgens welke lot en gedrag van mensen worden bepaald door omstandigheden van buitenaf en de wil van de mens een ondergeschikte rol speelt.

² Stevo Akkerman: Het klopt wel, maar het deugt niet, de maatschappelijke moraal in het nauw; Lemniscaat 2016.

Bij afbeelding hierboven: Het is een enorm schilderij en Spencer heeft het niet afge maakt. Deze reproductie is door Paul Wanner gemaakt. Hij heeft het op basis van de bestaande potloodlijnen voltooid.

Nog los van de logica vind ik het moreel belangrijk dat een mens verantwoordelijkheid draagt en vrij is om authentieke keuzes te maken.

Zo worden we ook in ons geloof aangesproken: als mensen die kunnen kiezen tussen zegen en vloek, dood en leven (zie: Deuteronomium 30:11-20), eten van de boom der wijsheid of niet, (zie: Gen. 2:16-17). En van Jezus leren we dat je een mens niet moet afwijzen of veroordelen op zijn uiterlijk of afkomst, omdat we allemaal kinderen van de Hemelse Vader zijn.

Bovendien zie je om je heen zoveel verschillende, unieke, aparte, eigenwijze mensen om je heen, die zich op zoveel unieke manieren uitdrukken in hun levenswijze, dat je niet anders kunt dan beamen dat er toch nog wel het één en ander te kiezen valt. Er is gelukkig nog heel veel ruimte op de top van de ijsberg.

Ik wil het maar gewoon illustreren aan de hand van de kunstenaar Stanley Spencer. En hem bij u als lezer introduceren. Waarom juist deze persoon? Omdat we (predikanten en werkgroep Eredienst) ervoor gekozen hebben om een aantal van zijn werken in de komende diensten in de veertigdagentijd aandacht te geven.

Stanley Spencer was een kunstschilder die in de vorige eeuw leefde. Hij werd in 1891 geboren in Cookham, een klein dorpje ten oosten van Londen. Hij leefde en werkte tot 1959. Zijn vader was koster in de plaatselijke kerk. De kleine Stanley groeide op met de vanzelfsprekendheid van het geloof, orgels en kerkgebouwen. Hij legde al vroeg een talent voor de beeldende kunsten aan de dag. >

Vervolg van pag. 5

Hij was een zogenaamde autodidact: dat wil zeggen dat hij geen officiële kunstenaarsopleiding had gedaan, maar dat hij het zichzelf aangeleerd had en zijn stijl zelf had uitgevonden. Het mooie bij autodidacten is dat zij vaak met een oorspronkelijke manier van het weergeven van de dingen komen. Op een klassieke kunstacademie werd je in die tijd vooral vertrouwd gemaakt met hoe het 'heerde'. Daarmee bedoel ik: 'een sterfscène schilder je zus en een koning te paard schilder je zo en een portret of een landschap moet zo en zo'; volgens 'de regelen der kunst' dus. Een oplettende kunstrijker kan bijvoorbeeld de overeenkomst zien tussen een schilderij waarop een grote generaal stervend in de armen van zijn naaste helpers ligt en een schilderij waarop de dode Jezus in de armen van zijn Moeder Maria ligt (een zogenaamde Pietà). Je ziet dat de personen op precies dezelfde manier gearrangeerd zijn, in dezelfde houding staan – volgens hetzelfde iconografische schema.

Een autodidact als Spencer trok zich niets aan van dergelijke schema's. Hij deed het op zijn eigen manier, zoals hij het zag. Een duidelijke keuze om bij de eigen lijn van zijn ontwikkeling te blijven en niet mainstream academisch mee te doen. Zijn schilderijen werden daarom aanvankelijk ook niet geaccepteerd op belangrijke expositieën. Hetgeen voor een kunstenaar minder roem, bekendheid en minder opdrachten betekende. Het was dus een keuze met consequenties.

Stanley Spencer heeft zijn leven lang geschilderd en kon ervan leven. En hij is uiteindelijk ook geaccepteerd als lid van de Royal Academy en mocht 'RA' achter zijn naam zetten. Hij heeft een bijzonder divers oeuvre nagelaten. Variërend van vrij expliciete, realistische naakten die eerder het verval en de kwetsbaarheid van de mens weergeven, dan de glorie van het menselijk lichaam. Hij wordt hierin beschouwd als een voorloper van bijvoorbeeld Lucian Freud. Hij maakte veel werk om industriële gebouwen te verfraaien en om het harde werk van ambachtslieden weer te geven. En hij fantaseerde vanaf het begin over de bouw van een eigen kerk. Hij hield er ook een eigen theologie op na. Kenmerkend is dat hij scènes uit Jezus' leven schilderde en ze situeerde in het Engelse landschap bij zijn geboortedorp Cookham. Zo is er een schilderij over hoe Jezus de menigte toesprak vanaf een bootje op het meer. Spencer gebruikte de plaatselijke roeiwedstrijd als decor. Jezus zit in een rieten stoel met een hoed op, en de mensen luisteren vanaf bootjes en staand in het groene gras op de oever.

Zijn diverse weergaven van het thema van de wederopstanding van de doden zijn ontroerend. En ook zijn visie op het laatste avondmaal mag je gerust origineel noemen.

In de diensten van de komende veertigdagentijd zullen zes kleinere paneeltjes van zijn hand centraal staan (zie het leesrooster). Zij zijn onderdeel van een groot project "Christ in

the Wilderness". Hij had het plan opgevat om voor elk van de veertig dagen dat Jezus in de Woestijn verbleef één paneeltje van 40x40 cm te schilderen. Samen zouden die panelen het plafond van een kapel gaan sieren. Het is bij een complete serie schetsen en een zestal daadwerkelijk uitgewerkte paneeltjes gebleven, helaas. En deze zes zullen om de beurt het thema leveren voor elk van de zes zondagen in de veertigdagentijd. De Anglicaanse bisschop Stephen Cottrell schreef er een aardig boekje over: 'Christ in the Wilderness, reflecting on the paintings by Stanley Spencer'.

Mocht je meer willen lezen over Spencer dan is de catalogus die verscheen bij de tentoonstelling van zijn werk in Rotterdam (2011) een aanrader – zeer uitvoerig geïllustreerd voorzien van een uitstekende toelichting: Stanley Spencer, Schilderkunst tussen hemel en aarde; Alied Ottevanger. De catalogus is antiquarisch te vinden via de site van boekwinkeltjes.nl.

Alleke Wieringa

Uit de kerkenraad...

@ Na gebleken onvrede met de digitale verzending van de Geertebrief is besloten de Geertebrief weer per post aan alle leden en vrienden te sturen, zij het, gelet op de kosten, in een beperktere frequentie (vijf keer per jaar). Wel zal met maandelijkse regelmaat een digitale nieuwsbrief/agenda aan de leden en vrienden met een e-mailadres worden gestuurd. De digitale Geertebrief wordt op de website geplaatst, maar ontdaan van persoonsgegevens.

@ Na het vertrek van Simon Knepper als hoofdredacteur van de Geertebrief en van Annelies Oldeman als redactielid, is een nieuwe redactie gevormd, waarin Barbara Schouten actief blijft. De andere leden zijn: Marie Anne Dekker, Michiel Krijvenaar, Marianne Speckmann en Lisette Korteling.

@ Arthur Modderkolk is op dit moment kerkmeester ad interim. Hij wordt per 1 juli 2017 opgevolgd door Jeanne van Bree, architecte en woonachtig in de Geertestraat. Zij zal haar werkzaamheden ook als vrijwilliger verrichten.

@ Ook interim is Sytske Scheltema als Coördinator Eigen gebruik. Voor haar is gelukkig definitief een opvolger gevonden in de persoon van ons gemeentelid Inge van de Pavoordt. Zij begint op 1 juli 2017 met deze taak als vrijwilliger.

@ Als gevolg van het vertrek van Pieter Dronkers zal in 2017 in zijn plaats een groot aantal gastpredikanten voorgaan.

@ De kerkenraad heeft besloten op de laatste zondag van het kerkelijk jaar alle overledenen te herdenken die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn gestorven, ook al is de sterfdatum vlak voor deze laatste zondag.

@ De penningmeester en twee oud-kerkenraadsleden hebben middels een belronde leden en vrienden herinnerd aan het betalen van hun kerkelijke bijdrage. Deze actie heeft een gunstig effect gehad.

@ De tussentijdse evaluatie van het beleidsplan 2014-2019 is voorbereid en zal aan de ledenvergadering op 15 maart 2017 worden voorgelegd.

Marian van Leeuwen-Scheltema

Schrijfactie Amnesty International

Uw aandacht wordt deze maand gevraagd voor een familie uit Rusland.

Aleksandr Polukhin had een goedlopende bakkerswinkel. In 2010 probeerden ambtenaren van het Russische drugsagentschap hem af te persen. Toen hij dat weigerde, klaagden ze hem en drie familieleden die ook in de winkel werkten, aan voor het verkopen van drugs omdat ze maanzaadbroodjes en zakjes maanzaad verkochten. Maanzaad bevat een verwaarloosbare hoeveelheid morfine. Het culinair gebruik ervan is in Rusland niet verboden. Desondanks beschuldigden de autoriteiten de bakkersfamilie ervan de zaadjes als drugs te verkopen. Polukhin, zijn vrouw, zijn dochter en schoonzus werden in juli 2015 in een oneerlijke rechtszaak elk tot ruim acht jaar cel veroordeeld. De handtekeningactie is op zondag 19 februari na de kerkdienst.

Werkgroep Amnesty International

Afscheid ds. Pieter Dronkers

Op 8 januari j.l. was de afscheidsdienst van ds. Pieter Dronkers. Op de website verscheen de volgende blog van zijn hand.

Het jaar dat ik besloot te stoppen als predikant

'Vorig jaar is voorbij (...) Een bewogen jaar. Alweer. Langzaam begin ik aan de gedachte te wennen dat de wereld veel onbarmhartiger is dan mij ooit in mijn jonge jaren voorgespiegeld is. Ergens had ik het idee opgedaan dat we op weg waren naar een wereld waarin steeds meer rekening gehouden zou worden met de rechten en belangen van alle mensen. Maar de huidige retoriek van het eigen belang eerst en het cynisme van de machtspolitiek wijzen een andere kant op. Terwijl de aarde opwarmt, wordt het maatschappelijke klimaat steeds killer.

Kapot baldakijn

Eind jaren 1960 verscheen een boek met de stelling dat religie uit de samenleving zou verdwijnen. Het hemelse baldakijn dat boven de samenleving hing, werd langzaam opgerold. Terugkijkend blijkt deze secularisatiethese niet helemaal te kloppen. Godsdienst vond een nieuwe functie als identiteitsbepaler die helpt om je eigen plek te markeren in een snel veranderende wereld. Maar als gedeeld referentiepunt is religie inderdaad vervluchtigd. En hetzelfde lijkt nu te gebeuren met het optimistische mensenrechtenbaldakijn. Ook daar zitten valse plekken en zelfs gaten in. Weer een gedeeld ankerpunt en een beschutting van het samenleven minder. Als predikant heb ik me vaak afgevraagd hoe je je als geloofsgemeenschap eigenlijk zou moeten verhouden tot die verdwijnende baldakijnen. Dat het belang van religie afnam, betekende dat kerken zichzelf en hun relatie tot de maatschappij opnieuw moesten uitvinden. Sommige kerkgemeenschappen deden dat door een sterke identificatie met het mensenrechtendiscours. De nieuwe maatschappelijke betekenis van kerken zou zitten in hun rol als de voorvechters van de menselijke waardigheid: voor een vrij en

Laatste Avondmaal

verdraagzaam christendom. Maar waar mensenrechten een jaar of wat geleden nog vrij onomstreden waren, is een vanzelfsprekend beroep op waarden als vrijheid en gelijkheid nu niet meer zomaar mogelijk.

Spiritualiteit en tegengestelde krachten

Moeten kerken de stootroepen zijn in de strijd voor draagvlak voor mensenrechten? Of moeten ze zich bijvoorbeeld vooral concentreren op spiritualiteit en liturgie: de wereld een dienst bewijzen door de lofzang te blijven zingen op al het mooie dat er ook is? Elke tijd vraagt immers om zijn eigen kerk. Steeds weer moeten kerkgemeenschappen zoeken naar wat op dat moment het juiste en meest prangende is om te doen en te zeggen. Het is essentieel dat kerken daar een visie op ontwikkelen. En ik vind dat ook predikanten zoals ik ook een rol zouden moeten spelen in het zoeken naar een passende koers van de kerk.

Maar hoezeer ik het belang van het predikantschap ook zie, na iets meer dan twee jaar stop ik als predikant van de Utrechtse Geertekerk, mede omdat ik in dat ambt

maar weinig tijd wist over te houden om aan de slag te kunnen met deze vragen. Predikant zijn is bijzonder: je staat dichtbij mensen, gaat voor, studeert samen, probeert bij te dragen aan de samenleving. Er wordt veel verwacht, terwijl je tegelijkertijd veel te bewijzen hebt. En dat in mijn geval in een aanstelling van drie dagen per week. Het zijn tegengestelde krachten waar sommigen beter mee om kunnen gaan dan ik. Hoe essentieel het ambt van predikant ook, ik kwam er niet uit. Ook niet in de Geertekerk, waar veel vrijheid en ruimte voor experiment is. Zo werd 2016 ook het jaar waarin ik besloot om mijn ambt neer te leggen.

Verbinden, Loslaten, Leven

Tegelijkertijd kijk ik met veel plezier terug op de afgelopen jaren. Ik heb een rol kunnen spelen in het voor elkaar krijgen van veel moois. We hebben dankzij de steun van de landelijke broederschap drukbezochte miniseminars georganiseerd over thema's als liefde, slachtofferschap, familie en de prestatimaatschappij. Stuk voor stuk onderwerpen waar kerken vanuit de christelijke traditie veel aan bij te dragen hebben: al was het maar door ze op de agenda te houden en door samen kritisch na te denken over wat we met deze thema's willen in ons eigen leven en in de maatschappij.

En er kwam een mooie workshopserie van drie avonden over Verbinden, Loslaten, Leven: met generatiegenoten aan de slag met je eigen waarden en inspiratie, en hoe je daaraan trouw blijft in je carrière. Uiteraard is de lijst nog veel langer: mooie gesprekken tijdens bijbelstudieseries rondom Mozes, David, Judith; een vernieuwde en goedbezochte website; het besluit om theatergezelschap Vloeken in de Kerk de ruimte te geven; en vieringen met ruimte om dingen af en toe anders te doen. En dan zijn er nog heel veel bijzondere ontmoetingen. Dat zijn de dingen die ik ga missen in dit nieuwe, ambteloze jaar. Tegelijkertijd, veel daarvan kan ik ook zonder ambt blijven meemaken. Ik wil graag aan de kerk verbonden blijven, maar dan zonder een ambt mee te torsen. En misschien

kom ik dan nu eindelijk toe om eens na te denken over die verdwijnende baldakijnen en over de vraag of de kerk op de een of andere manier kan helpen met het weven van een nieuw baldakijn.'

Pieter Dronkers

De redactie van de Geertebrief stelde enkele vragen aan Pieter over zijn keuze.

Je hebt kortgeleden besloten om te stoppen als predikant bij de Geertekerk. Hoe maak jij zelf belangrijke keuzes?

Ik ga meestal vrij rationeel te werk, door alle argumenten op een rij te zetten. Maar niet altijd met voldoende aandacht voor wat ik zelf écht voel. Ik heb een beetje moeite met de vage term 'je hart volgen' maar ik kom er in de loop van de tijd wel steeds meer achter dat daar toch een kern van waarheid in zit. Vanuit mijn gereformeerde achtergrond heb ik meegekregen dat er in het leven dingen zijn die misschien niet leuk zijn, maar die wél belangrijk zijn om te doen. Klaarstaan voor de ander is er daar één van. Maar daarbij is het wel belangrijk om steeds je eigen grenzen te blijven bewaken. Anders loop je het risico dat het je uitput en dat je er uiteindelijk zelf aan onderdoor gaat en daar heeft niemand wat aan. Het bewaken van die grenzen vind ik zelf lastig. Het predikantschap is wat dat betreft een risicovolle baan. Veel van mijn studiegenoten lopen hier, na enkele jaren in dit vak, in meer of mindere mate tegenaan. Als ik was doorgedaan als predikant was het voor mij ook een uitdaging geweest om hier een goede balans in te vinden.

Ben jij iemand die zo'n beslissingsproces individueel doormaakt of praat je daar veel met anderen over?

Ik praat inderdaad veel met andere mensen om mijn mening te vormen. Alleen maar in je eigen hoofd blijven ronddraaien is bij dit soort beslissingen niet erg productief. Maar als je teveel mensen betreft, zegt iedereen uiteindelijk iets anders en zie je door de bomen het bos niet meer. En uiteindelijk moet je toch zélf een beslissing nemen.

Jeugdfoto van Pieter, verkleed als acrobaat Adriaan

Was het achteraf geen goede beslissing om predikant te worden?

Toen ik besloot om vanuit Israël naar de Geertekerk te komen was het mijn intentie om voor langere tijd een verbintenis aan te gaan, Heine Siebrand was hierin voor mij ook een voorbeeld. Ik kijk met plezier terug op de afgelopen twee jaar en op wat ik heb geleerd en heb kunnen doen. Ik had graag de drie jaar van mijn contract vol willen maken en pas daarna iets anders willen zoeken. Het aanbod van Pax voor mijn nieuwe baan kwam iets eerder, waardoor dit sneller is verlopen.

In hoeverre heeft de workshopserie 'verbinden, loslaten, leven' je beïnvloed bij je keuze om te stoppen als predikant?

Dat waren losstaande processen. Die workshopserie vond plaats in het najaar van 2016 en kwam voort uit gesprekken met de jonge Geertekerkers. Veel van hen worstelen met de vraag hoe ze hun idealen kunnen combineren met hun dagelijkse leven, baan en gezin. De workshop werd gegeven door een externe coach, ik was er zelf niet bij aanwezig. Mijn keuze om te stoppen had ik al in de zomer van 2016 gemaakt. Maar het waren wel herkenbare vragen.

In hoeverre is het mogelijk om predikant te zijn in drie dagen per week?

Florus en Alleke laten zien dat het mogelijk is. Maar ik denk dat het belangrijk is dat de RGU bij de invulling van de ontstane vacature overweegt wat ze écht wil en dit vergt scherpe keuzes. Aan de ene kant is er het pastorale werk, dat bepaalde professionele en persoonlijke eigenschappen vraagt. Daar is grote behoefte aan, met name richting oudere gemeenteleden. Maar als je ook aan de toekomst wilt werken en nieuwe wegen wilt verkennen vergt dit andere eigenschappen van een predikant en ik vraag me af of dat in één persoon verenigd kan worden. Mij lukte dat in ieder geval niet in de beschikbare tijd van drie dagen per week.

Tijdens de kerstavonddienst gaf je aan dat je in je jonge jaren graag acrobaat wilde worden, naar voorbeeld van Adriaan, de acrobatische partner van clown Bassie. Bij acrobatie zijn balans, communicatie, samenwerking, lef en vertrouwen heel belangrijk. Herkenbaar?

Lees verder op pag. 23

Kiezen

Van kinds af aan ben ik een denker en een dromer geweest met een diep verlangen naar leven. Ik kon en wilde geen genoegen nemen met er alleen maar te zijn en het leven aan me voorbij te laten kabbelen. Ik was doordrongen van een gevoel dat ik hier ben met een bepaald doel. Zolang ik me kan heugen ben ik een Zoeker geweest. Altijd benieuwd naar wat er lag om de volgende bocht. Altijd op zoek naar diepere lagen.

Een reis

Het leven wordt vaak vergeleken met een reis. We komen ergens vandaan en we gaan ergens naartoe. En hoewel het heerlijk kan zijn om zomaar wat aan te rommelen, willen we over het algemeen toch graag weten waar we mee bezig zijn. Waar we vandaan komen en waar onze tocht ons zal brengen. En natuurlijk willen we graag dat onze reis de moeite waard is. Wat nemen we eigenlijk mee voor onderweg? Waar stoppen we om uit te rusten en wat willen we in ieder geval gezien hebben? En misschien nog wel het belangrijkste: wie kiezen we als onze reisgenoten?

Wie zich goed wil voorbereiden op een reis, kan gebruik maken van een reisgids. Het kan nuttig zijn een aantal reisgidsen naast elkaar te leggen want hoewel ze ongetwijfeld een aantal dezelfde bezienswaardigheden zullen aanprijzen, zal de benadering waarschijnlijk anders zijn en de accenten zullen verschillen.

Zelf op pad

Je kunt een land niet kennen door alleen maar een reisgids door te bladeren. Je kunt niet leven van alleen maar woorden op papier. De enige manier om werkelijk voluit te leven is zelf de uitdaging van het op weg zijn aan te gaan.

Overigens is er wel een verschil tussen het leven en een reis die je binnen dat leven onderneemt. De laatste kan je plannen en tot op zekere hoogte goed voorbereiden. Maar met je levensreis ben je

meestal al een aardig eind op weg voordat je zelfs maar bewust wordt van het feit dat je op reis bent. En voordat je in de gaten krijgt dat er meerdere richtingen mogelijk zijn. En waarschijnlijk maak je allang deel uit van een reisgezelschap waar je misschien niet eens bewust voor hebt gekozen, maar waarvan de richting lijkt vast te liggen, zonder dat iemand zich ooit lijkt af te vragen waar je via die weg eigenlijk op uit komt.

Door een reisgids door te bladeren kan het beginnen te kriebelen. Misschien heb je liever die onrust niet en zak je weer weg op de bank voor de televisie. Maar je kunt natuurlijk ook op pad gaan. Ook al weet je nog niet echt wat je zoekt. Maar het feit dat je zoekt kan een begin zijn.

Verdwalen en weer vinden

Ons lot als mens is dat we regelmatig verdwalen. We raken van onszelf vervreemd. Zozeer gehecht aan onze begeerten en angsten dat we onze ziel verkopen. Wie kent niet dat knagend stemmetje van binnen dat zegt niet helemaal tevreden te zijn?

Ergens diep van binnen is er die stem die

steeds weer oppopt en je laat weten... ik ben er ook nog! Je bent wellicht door omstandigheden op een zijspoor terecht gekomen maar gelukkig is er die innerlijke stem die je helpt te herinneren wie je in wezen bent. Hij verloochent je nooit. Wat zegt die stem?

Wellicht is er iets wat zich onvoldoende heeft kunnen ontplooiën in jou? Of iets wat in de knel is gekomen en ruimte nodig heeft?

Geef ruimte aan twijfels en durf je af te vragen waar je naartoe wilt. Wat vind je belangrijk in het leven? Wat heb je nodig om je koers aan te passen? Wie zijn voor jou de richtingwijzers? Ga die opzoeken en laat je hart spiegelen aan die richtingwijzers.

Durf je gedachten en dromen toe te laten en vertrouw op je innerlijke kompas! Je vindt geluk alleen maar wanneer je niet krampachtig zoekt. Geluk staat nooit op zichzelf maar komt mee in de dingen die je doet en die je durft te laten gebeuren.

*Mazina van den Born
Opleider, trainer en coach
bij de UMC Utrecht Academie*

Veel ervaringen rijker

Annemijn Visser (18) is van jongs af aan met haar ouders mee geweest naar de Geertekerk. Vooral wanneer haar moeder, Marjolein Reijntjes, zelf het verteluur leidde. Na het behalen van haar eindexamen HAVO wist ze nog niet wat ze voor vervolgopleiding wilde doen. Van jongs af aan wilde Annemijn altijd dierenarts worden, maar inmiddels heeft ze dit losgelaten. In die periode hoorde ze over de mogelijkheid om een jaar Highschool te doen in de Verenigde Staten. Ze bezocht een informatiebijeenkomst voor *exchange students* en besloot dat ze dit graag wilde. Uit haar 'comfort-zone', iets van de wereld zien en tegelijkertijd beter Engels leren spreken. In de vele formulieren die ingevuld moesten worden ter voorbereiding gaf Annemijn o.a. aan dat ze erg van paarden houdt. De *exchange students* worden een jaar in huis genomen door een gastgezin. Het gastgezin kiest welke student ze op willen nemen.

Inmiddels is Annemijn al ruim een half jaar in Colorado. Het gastgezin waar ze woont heeft zelf een dochter van 15 en een ranch met negen paarden en allerlei andere beesten. Ze vertelt haar verhaal enthousiast en met een licht Amerikaanse tongval via Skype. Annemijn gaat met een schoolbus naar *highschool*. Als ze thuiskomt gaat ze iedere dag eerst de paarden voeren en de stallen uitmesten. Ze maakt veel buitenritten op Skipper, het paard dat dit jaar helemaal tot haar beschikking staat en heeft het erg goed naar haar zin. Wel is de winter erg lang in Colorado: de eerste sneeuw kwam al eind oktober, en het kan tot eind maart duren. Of ze veel Amerikaanse vriendinnen overhoudt aan dit jaar weet ze niet zeker. Ze zijn wel aardig en belo-

ven van alles, maar vervolgens hoor je vaak niets meer. Maar ze is bevriend geraakt met een aantal andere *exchange students*, waar ze zeker contact mee wil houden na dit jaar. Ze heeft ook de verkiezingen in de VS meegemaakt en de eerste weken van de regering Trump hebben veel stof doen opwaaien. Op de vraag hoe ze dit ervaart geeft ze aan dat haar gastgezin, net als veel andere Amerikanen die op het platteland wonen, uitgesproken 'pró-Trump' is. Om onaangename discussies te voorkomen probeert Annemijn zich hierin enigszins op de vlakte te houden. Eind juni komt ze weer terug naar Nederland. Ze weet inmiddels welke vervolgopleiding ze wil gaan doen: bouwkunde aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen, en misschien daarna verder in Delft. Met Engels heeft ze in ieder geval helemaal geen moeite meer en ze is vele ervaringen rijker!

De ommekeer

Loes Heidstra heeft recent een rigoureuze keuze gemaakt. Ze is met een nieuwe baan begonnen en vertelt hier enthousiast over. Na enkele jaren bij een buitenschoolse opvang en als gastouder gewerkt te hebben, werkt ze nu met peuters die een taalachterstand hebben. Deze zijn vaak (maar niet altijd) van allochtone afkomst. Zelf is Loes opgeleid als bibliothecaris met als specialisatie jeugdliteratuur, en heeft ook toegepaste kunstgeschiedenis gestudeerd. Ze volgde toneellessen, gaf in het

verleden kinderyoga, is verhalenverteller (ook bij het verteluur in de Geertekerk) en houdt erg van taal. Ze vindt dat ieder kind dezelfde kansen moet krijgen, ook kinderen van niet-Nederlandse afkomst en is daarom erg gemotiveerd voor haar nieuwe baan bij 'Spelenderwijs Utrecht'. Kinderen van buitenlandse ouders spreken in hun eerste levensjaren thuis vaak alleen hun moedertaal en beginnen daardoor in groep 3 van de basisschool met een behoorlijke taalachterstand. Daar probeert de organisatie 'Spelenderwijs Utrecht' iets aan te doen door middel van 'voorscholen'. Hier oefenen kinderen onder begeleiding de Nederlandse taal. Het eerste half jaar zal Loes op diverse plekken werken als invalkracht en daarna gaat ze een interne opleiding doen.

Voor het werk met jonge kinderen (van 2 tot 4 jaar) is het nodig om de kinderen in de ogen te kunnen kijken en daarvoor moet ze door haar knieën kunnen zakken. En dat is niet helemaal vanzelfsprekend, want Loes is veel te zwaar. Ze was altijd al mollig en houdt van lekker eten en gezelligheid. Nadat haar moeder drie jaar geleden overleed en Loes in diezelfde periode haar baan kwijtraakte, kwam ze in korte tijd vele kilo's aan en kreeg ze bovendien een knieblesure. Hier werd ze aan geopereerd maar tijdens de herstelperiode kon ze niet goed bewegen en kwam daardoor nog meer aan. Ze heeft al diverse afslankpogingen ondernomen maar met weinig succes. Loes heeft er voor gekozen om het dit keer anders aan te pakken. Ze gaat onder begeleiding van een deskundige de strijd aan met haar overgewicht. Het is geen wonderdieet, maar een verandering van leefstijl. Ze is nu 3 weken bezig en even zoveel kilo's lichter. Ze voelde zich na 4 dagen al fitter dan voorheen, dat was heel motiverend. Het dieet is gebaseerd op veel groente, fruit en volkorenproducten en geen producten die veel witte bloem en/of suiker bevatten. Zo eet ze nu ook bij het ontbijt en bij de lunch volop groente en fruit. En bovendien drinkt ze heel veel water. Ook fietst Loes veel, wan-

delt ze en gaat ze regelmatig naar de sportschool. Ze heeft een gidsje in haar tas dat handig is bij het boodschappen doen. En diverse boekjes met menusuggesties. Het programma geeft haar ook een vorm van rust en overzicht tussen alle verleidingen en keuzes. Dit keer gaat het lukken!

Intensief én gezellig!

Tobias Quené (21) doorliep het Verteluur en de Klub in de Geertekerk en heeft hier een paar leuke vriendschappen aan overgehouden. Inmiddels studeert hij nu voor het tweede jaar aan de TU Eindhoven. Hij is vorig jaar begonnen met de studie Werktuigbouwkunde, maar dit jaar overgestapt naar Bouwkunde en dit bevalt hem prima. Bij studenten denken veel mensen snel aan feest en drank. Maar Tobias heeft een geheel andere keuze gemaakt. Hij is eerstejaars wedstrijdroeier bij ESR Thêta. Dit houdt onder andere in dat hij 6 á 7 keer per week traint. Een aantal keren in de boot, maar ook ergometer-training en krachttraining in de sportschool. Verder moet hij voldoende uren nachtrust hebben, geen alcohol drinken en gezond eten. Daarbij moet hij op zijn gewicht letten. 'Lichte roeiers' in één ploeg mogen gemiddeld niet meer dan 70 kg wegen. Op de vraag hoe hij tot deze keuze gekomen is geeft Tobias aan dat hij in Utrecht ook al roeiplannen had, maar dit bleek lastig te combineren met zijn rooster in de laatste klassen van de middelbare school. Het bleef toen bij zo nu en dan hardlopen. Toen hij in Eindhoven ging studeren meldde hij zich gelijk aan bij de roeivereniging en ging competitie roeien. Hij trainde twee keer per week en deed gedurende het jaar mee aan zes wedstrijden waarvan de af te leggen afstand per wedstrijd toenam van 500 m naar

4500 meter. Rondom deze wedstrijden werden feesten georganiseerd. In de praktijk bleek het veel mensen meer om het feest te gaan dan om het roeien. Maar Tobias was wat serieuzer en werd geselecteerd voor de 'talenten-acht' en daarmee begon het serieuzere werk. Hij trainde 4 á 5 keer per week en begon het echt leuk te vinden. De stap om zich dit studiejaar aan te melden als wedstrijdroeier was daardoor niet zo erg groot voor hem. Hij vindt het verrassend makkelijk om zich aan de trainingsdiscipline te houden en om niet te drinken. Ook al omdat hij door zijn strikte trainingsschema niet zo vaak uitgaat. Maar het is er niet minder gezellig om! De wedstrijdroeiers worden heel intensief en op een zeer professionele manier begeleid. De vooruitgang is goed te volgen door middel van een 'app' die door de roeivereniging zelf is ontwikkeld. Daarop is niet alleen te zien wanneer en met welke intensiteit er getraind gaat worden, maar is er ook per roeier inzicht in de vooruitgang in spierkracht en conditie. De trainingen kunnen daardoor heel goed worden toegesneden op de persoon. Ze kunnen zelfs zien aankomen wanneer een roeier ziek dreigt te worden en beter even een training over kan slaan om wat rust te nemen. Dit voorjaar zal bij de wedstrijden blijken of alle inspanningen effect hebben gehad!

Kiezen en delen

Als oude adolescent (van wel 18 jaar) sta je – na een goedgevulde schooltijd, waarin vele keuzes nog voor je worden gemaakt – aan het begin van de lange tijd waarin je zelf de keuzes gaat maken. Natuurlijk, ouders kunnen een steun in de rug zijn, maar je staat er maar alleen voor. Gelukkig is het ook een tijd van jongvolwassenheid, waarin bravoure en optimisme op een heerlijke en overmatige manier gecombineerd worden. Want wat let je? Eindexamen gehaald, een mooie vakantie gehad met vrienden en dan opgewekt op de fiets met een lege tas naar de universiteit. Hidde Krijvenaar, zoon van leden van de RGU, heeft het meegemaakt.

Wanneer had je een duidelijk besef dat je keuzes moest gaan maken?

Eigenlijk op school al hoor, op het moment van de keuze voor mijn profiel Economie & Maatschappij, waarmee ik toen al drie richtingen uitsloot en mij ging richten op 'wat kan ik ermee als ik de keuze voor een studie wil maken'.

Eigenlijk is dat al een keuze op zich geweest, want ik wilde graag gaan studeren en besloot geen tussenjaar of een werkjaar te gaan doen, zoals klasgenoten wel zijn gaan doen. Voor welke studie kiezen is dan weer zo'n moment. Ik had diverse opties, in Leiden, Amsterdam en Utrecht. Uiteindelijk heb ik voor Bestuurs- & Organiseringswetenschap in Utrecht gekozen, na een lange denktijd en ook best wat aarzelingen. Eigenlijk kan je niet meer aarzelen, omdat de selectie van veel studies vrij strikt is. B&O kent een pittige selectie waarin 90 studenten worden aangenomen uit 220 aanmeldingen. Zonder de studie te kennen,

Hidde tijdens de diploma-uitreiking

moet je al zeker zijn van de goede keuze.

Bovendien, over bewuste keuzes gesproken, in de vierde klas ben ik als jeugdspeler van hockeyclub Fletiomare overgestapt naar hockeyclub AH&BC, wat betekende dat ik driemaal in de week ging trainen in Amsterdam, naast de competitiewedstrijden op zaterdagen (en soms ook op zondagen). Dus naast school, huiswerk en vrienden was ik ook vier keer in de week in Amsterdam. Dat was druk en vergde behoorlijke discipline.

Bij het begin van het studiejaar ging je naar de Introductieweek met al die duizenden studenten, en toen?

Nou ja, alle verleidingen zijn er natuurlijk. Ik had graag op kamers gewild en was ook graag lid van een studentenvereniging geworden om daarnaast ook op hoog niveau te blijven hockeyen; en dat allemaal naast een studie met 32 contacturen in de week en veel zelfstudie. Dat gaat niet, hoe graag ik dat ook wilde. Dus ik heb gekozen voor een focus op studie en hockey, en eigenlijk ook in die volgorde.

Spijt van het kiezen en delen?

Je sluit op zo'n moment weer mooie dingen uit en dat wringt. Keuzes maken hoort nu eenmaal in het leven. Het liefst doe je alles, maar dat is niet reëel. Om die reden kies je tussen meerdere dingen die je wilt doen. Tot nu toe heb ik geen spijt gehad met mijn keuzes. Soms mis je een feestje op vrijdag of zaterdag, omdat je de wedstrijd moet spelen met het team. Dan kies je voor het team. Soms ga je niet mee uit omdat je een tentamen hebt binnenkort. Soms spreek je niet af met vrienden, omdat je een deadline hebt voor je studie. Dan kies je dus voor jezelf. Kiezen en leren kiezen tussen verschillende zaken hoort bij het volwassen worden.

Bewust gewoontepatronen doorbreken

Nel, Paul en Arthur vertellen hoe het er in de Nikola-kommuniteit (www.nikola-kommuniteit.nl) in de veertigdagentijd aan toe gaat. Deze periode wordt bewust doorleefd. In de tachtiger jaren organiseerden de bewoners in de passieweek, 14 dagen voor Pasen, een vredestocht. Ze liepen al vastend met ca. 70 personen van Heesum, via o.a. Weesp, Amsterdam en Oegstgeest naar het Vredespaleis in Den Haag, ca. 20 km per dag. Onderweg werd er niet gesproken, of alleen over van te voren bepaalde onderwerpen. Ze sliepen onderweg in kloosters en gemeenschappen. De afgelopen jaren is dit omgebogen naar een periode met bezinningsactiviteiten in en om de Nikola-kommuniteit. Het accent ligt nog steeds op de passieweek. Naast de gebruikelijke bijeenkomsten van gebed en bezinning wordt er in de passieweek dagelijks een bijeenkomst georganiseerd in de eigen kapel, waarbij ook gasten welkom zijn. Hierin worden ervaringen uitwisseld over hoe het de aanwezigen vergaat bij het doorbreken van hun 'vaste patronen'. Ieder maakt hierin zijn eigen keuzes, er zijn geen opgelegde regels. Sommigen kijken bijvoorbeeld geen televisie, of eten minder chocola. Nel laat door de week haar glaasje wijn staan. Paul koos er in het verleden meestal voor om een hele week te vasten: geen eten, wel drinken. Het moeilijkste moment kwam op de derde dag, maar daarna gaf het hem veel energie en helderheid. Nu hij op leeftijd is, zal hij op doktersadvies een iets minder invasief doel kiezen. Arthur vertelt dat het belangrijk is om, na een periode van vasten, niet ineens heel veel te gaan eten, maar om het geleidelijk op te bouwen. Het gezamenlijk uitgespaarde geld wordt in een vasten-pot gedaan en aan een goed doel geschonken.

Op Witte Donderdag is er een gezamenlijke 'witte maaltijd', bestaande uit alleen maar witte componenten, en is iedereen in het wit gekleed. De periode wordt afgesloten met een gezamenlijk bezochte Paasnachtmis, dit jaar in de oudkatholieke kerk, en op Paaszondag een kleurige paasmaaltijd

Dit jaar is er tijdens de vastenweek in de Nikola-kommuniteit het volgende programma:

Data: Ma 3, Di 4, Wo 5, Do 6 en Vr 7 april 2017 om 19.00 u.

Plaats: Maliesingel 63, Utrecht

Op ma, wo en vr: instructie – meditatieve wandeling van plm. 25 minuten – uitwisseling en afsluiting in de huiskapel (einde 20.00 uur)

Op di en do: bijeenkomst in de huiskapel, tekst - stilte - uitwisseling (einde 19.45 uur)

Opgave is niet nodig, er zijn geen kosten aan verbonden. Er is wel een vasten-pot voor giften.

Je kunt altijd meedoen, ook als je niet alle avonden wilt komen.

Van donker naar licht

Fien Mollema werkte tot haar pensionering in het onderwijs. Daar wordt veelvuldig getrakteerd. Maar in de veertigdagentijd weigerde Fien deze lekkernijen. Haar collega's waren hiervan op de hoogte en reageerden soms met 'Oh, is het nu alweer veertigdagentijd?'. Ze is circa 30 jaar geleden begonnen met een andere invulling van de veertigdagentijd, naar aanleiding van gesprekken met een vriendin die in deze periode jarig was maar haar verjaardag niet wilde vieren. Dit zette haar aan het denken. Zo'n invulling van de vastentijd is haar zeker niet met de paplepel ingegoten. Ze is gereformeerd opgevoed en haar ouders hebben

haar keuze nooit goed begrepen. De keuze om in deze periode soberder te leven komt geheel uit haarzelf voort. Het is, in de woorden van Fien, 'niets overdrevens, niet wettisch'. Ze wil er trouwens liever ook niet te veel mee in de belangstelling staan, het is iets persoonlijks. Maar door in de vastenperiode bijvoorbeeld snoeperijen, koffie en alcohol weg te laten staat ze meer stil bij mensen die het minder goed hebben in de wereld. Ook maakt Fien in de veertigdagentijd bloemdecoraties, waarbij ze uitgaat van de liturgische kleuren: paars in de lijdenstijd, langzaam overgaand naar helder wit met Pasen. Hiermee is ze begonnen in de kerk in Zetten, waar ze tot voor enkele jaren geleden woonde. Samen met iemand anders maakte ze daar liturgische bloemstukken die voorin de kerk stonden. Tegenwoordig werkt ze tijdens de lijdenstijd ook thuis met bloemen. Dit begint heel sober met stenen, zand, en riet. In de loop van de veertig dagen komen er steeds meer levende elementen bij, eerst in het paars en later steeds meer wit: bolletjes in knop, takken die uitbotten. Met Pasen heeft ze een uitbundig bloeiende bos witte bloemen staan. Voor Fien symboliseert dit de weg van donker naar licht, naar hoop en nieuw leven.

Stilstaan bij wat je doet

Tijdens de veertigdagentijd zal de muzikale invulling van de liturgie in de Geertekerk soberder, meer ingetogen zijn. Maar ook op het persoonlijk vlak geeft Maarten van der Bijl, cantor-organist van de Geertekerk, invulling aan deze periode. Zich beperken tot één maaltijd per dag, of geen alcohol drinken. De afgelopen jaren heeft Maarten in de veertigdagentijd ieder jaar 'iets' gedaan. Vorig jaar ging hij iedere dag 10 kilometer hardlopen. Dat was behoorlijk heftig omdat je dan weinig gelegenheid hebt om fysiek te herstellen van de inspanningen. Van huis uit is Maarten niet opgegroeid met een vastenperiode tijdens de veertigdagentijd. In de periode dat hij als cantor in Bilthoven werkte waren er veel gemeenteleden, met name de wat jongere, die zichzelf in de veertigdagentijd iets oplegden. Dan stond de helft na de koorrepetitie bij de borrel met een glaasje fris in de hand. In die tijd is hij er zelf ook mee begonnen. Hiermee wil hij zichzelf uitdagen om stil te staan bij wat hij doet. Vaste gewoontes doorbreken, een tijdje iets níet te doen (of juist wél). Zijn generatie blinkt niet uit in discipline, aldus Maarten, en juist daarom is het goed om dit te ontwikkelen. Of er ook een spirituele component in zit? Ja, op meta-niveau zit er wel iets van 'bezinning' in. En het geeft hem meer focus. Eigenlijk zou hij graag eens wat langer in retraite gaan, verstillings zoeken *in the middle of nowhere*. Maar dat is helaas slecht te combineren met zijn werk als cantor-organist en dirigent van diverse koren. Want juist in deze periode moet er veel gerepeteerd worden. Hij is er ten tijde van dit interview nog niet helemaal uit wat hij zichzelf dit jaar gaat opleggen. Misschien iedere dag een doos papieren uitzoeken, want hij is kort geleden verhuisd en heeft nog heel wat uitzoekwerk te doen.

Fitness voor de geest

Tijdens een reis naar Bhutan, zo'n 20 jaar geleden, werd Marie Anne Dekker geboeid door het boeddhisme. Ze is zich hier verder in gaan verdiepen en beoefent Vipassana-meditatie. Op de vraag of ze zichzelf ziet als 'boeddhist' aarzelt ze even. Dit is haar nog nooit eerder gevraagd. Maar na enige tijd antwoordt ze bevestigend.

Ze komt van oorsprong uit een gereformeerd gezin. Inmiddels kan ze dankbaar zijn voor deze 'roots' en voor de taal en symbolen die ze van huis uit heeft meegekregen. Daarop bouwt ze nu voort. Ze komt sinds anderhalf jaar regelmatig in de Geertekerk en voelt zich hier thuis. Na haar studententijd raakte Marie Anne betrokken bij de Oecumenische Studentengemeente (EUG) in de Janskerk en hier is ze lange tijd actief geweest. In die periode begon ze ook een persoonlijke invulling te geven aan de veertigdagentijd. En dat doet ze nog steeds, bijvoorbeeld door bewust stil te staan bij wat ze eet, bij het avondeten slechts één keer op te scheppen en doordeweeks geen tussendoortjes te eten. De zondagen in de vastentijd zijn voor haar de 'oases in de woestijn', waarop ze juist extra en heel bewust kan genieten van iets lekkers bij de koffie. Verder is Marie Anne een groot liefhebber van 'Wordfeud', een digitale vorm van het spel Scrabble. Ze speelt dit regelmatig op haar smartphone en overweegt om hier gedurende de komende veertigdagentijd van af te zien. Ook wil ze bepaalde dingen heel bewust wél doen. Bijvoorbeeld iedere dag één uur een spiritueel boek lezen. Of onvoorwaardelijk tijd en aandacht besteden aan enkele mensen die dit nodig hebben. En de mensen die je op een bepaalde route tegenkomt een liefdevolle wens toe denken.

Marie Anne ziet vele parallellen tussen de boeddhistische leer en de vastentijd: vrijwillige soberheid betrachten, milde discipline oefenen, je bewust zijn van verlangens, deze te onderzoeken en te oefenen om daarmee om te gaan. Af en toe zachtjes 'nee' tegen jezelf zeggen. Daarbij gaat het steeds om keuzes: wat doe je wel, wat doe je niet. Zonder dat er sprake is van goed of fout. Door te oefenen met het beheersen van kleine verlangens leer je ook beter omgaan met grote verlangens. Fitness voor de geest.

Lezing eco-theologe Catherine Keller

De Vrijzinnige Lezing haalt unieke theologie naar Geertekerk

Op vrijdagavond 10 maart is de Geertekerk het podium van de eerste Vrijzinnige Lezing. Met dit tweejaarlijkse initiatief wordt unieke en originele vrijzinnige theologie uit het buitenland geïntroduceerd bij een breed publiek.

De eerste spreker is de internationaal geroemde 'eco-theologe' Catherine Keller, hoogleraar aan Drew University bij New York. Ze heeft een brede achtergrond in de procestheologie, de feministische theologie en de eco-theologie. Van daaruit gaat ze het gesprek aan met veel postmoderne denkers. Centraal in haar werk staat de gedachte dat God verbonden is met het geheel van onze relaties. Over God kunnen we niet zoveel zeggen, maar om God geven, betekent dat wij geven om onze wereld en onze onderlinge verhoudingen.

Haar gedachten zijn verruimend voor de kerk in Nederland. Speciaal voor de lezing vliegt zij over naar Nederland. Mis deze kans om een unieke theologe te horen spreken daarom niet. De kerk is open vanaf 19.30 uur en de lezing begint om 20.00 uur. De entree is € 10,00.

Binnenkort verschijnt bij uitgeverij Skandalon ook een inleiding op haar theologie, geschreven door vrijzinnig hoogleraar Rick Benjamins, getiteld 'Catherine Keller: constructieve theologie'. Dit boek is een mooie voorbereiding op de lezing.

Meer informatie en opgave via www.devrijzinnigelezing.nl

Verkiezingsdebat: het komt nu wel heel dichtbij

15 maart kunt u stemmen voor de Tweede Kamer. Belangrijke verkiezingen. Er doen meer partijen aan mee dan ooit. En de vragen zijn groot: Hoe willen we met elkaar omgaan? Hoever sluiten we onze grenzen? Hoeveel loyaliteit en integriteit verwachten we van elkaar?

Veiligheid, vertrouwen en verkiezingen

In de komende weken wordt er op allerlei plekken gedebatteerd over de politieke agenda van de komende jaren. In de Geertekerk willen we op 21 februari in gesprek over misschien de meest basale thema's van de verkiezingen: angst voor terreur, de prijs van veiligheid en het onderlinge vertrouwen. Moet de overheid alles in het werk stellen om onze veiligheid te garanderen? En wat kost ons dat? Wat mag de overheid van burgers weten? En vooral, durven we elkaar nog het voordeel van de twijfel te geven? Hoe zit het met het touwtje uit de brievenbus?

Cabaretvorstelling 'Het komt nu wel heel dichtbij'

De avond begint met een deel van de voorstelling 'Het komt nu wel heel dichtbij' van cabaretier Patrick Nederkoorn. Noem hem gerust een ervaringsdeskundige. Hij is meerdere keren in Parijs geweest, hij heeft weleens in een vliegtuig gezeten én hij woont in een wijk met verschillende gebedshuizen. En dan komt het allemaal wel heel dichtbij. Ondanks al die dreiging, zal hij in de Geertekerk een groot deel van zijn cabaretprogramma spelen. Waarin hij zich afvraagt waar hij echt door geraakt wordt en of er wel zoiets bestaat als 'veraf'.

Politiek debat met GroenLinks, CDA en D66

Na de voorstelling gaan drie Utrechtse gemeenteraadsleden in gesprek over veiligheid en samenleven: Heleen de Boer (GroenLinks), Sander van Waveren (CDA) en Arjan Kleuver (D66). Wat zijn de dilemma's en de vragen waar deze politici zelf tegenaan lopen? Wat kun je doen om het onderlinge vertrouwen te bevorderen in Utrecht? En hoe kijken zij aan tegen de landelijke verkiezingsdebatten? En tot slot is de vraag: wat kiest u zelf?

21 februari in de Geertekerk

Op 21 februari om 20:00 in de Geertekerk. Kaarten kosten € 10 in de voorverkoop. Leden en vrienden van de RGU, studenten en U-Pashouders betalen € 5. Op de avond zelf zijn de kaarten aan de deur € 2,50 duurder.

Pieter Dronkers

Lezersonderzoek Geertebrief

1. Ik lees (een gedeelte van) de Geertebrief

- altijd vaak soms nooit

2. Ik ben het meest geïnteresseerd in de volgende rubrieken (kruis max. 5 aan)

☐ leesrooster	☐ nieuw leden en vrienden	☐ concertagenda
☐ hoofdartikel predikanten	☐ verhuisd of bedankt	☐ agenda
☐ collectedoelen	☐ diaconale geluiden	☐ kerkdiensten RGU
☐ aankondiging themadiensten	☐ in memoriam	☐ kerkdiensten West-Betuwe
☐ info van de kerkenraad	☐ interviews	☐ kerkdiensten in de omgeving
☐ info van de stuur/werkgroepen	☐ ingezonden artikelen	☐ rooster autodienst
☐ info van verteluur, Klub en crèche	☐ werkgroep Amnesty International	☐ adressen
☐ nieuwe en vertrekkende medewerkers	☐ aankondiging interne bijeenkomsten	☐ colofon
	☐ aankondiging externe bijeenkomsten	

3. Ik ben het minst geïnteresseerd in de volgende rubrieken (kruis max. 5 aan)

☐ leesrooster	☐ nieuw leden en vrienden	☐ concertagenda
☐ hoofdartikel predikanten	☐ verhuisd of bedankt	☐ agenda
☐ collectedoelen	☐ diaconale geluiden	☐ kerkdiensten RGU
☐ aankondiging themadiensten	☐ in memoriam	☐ kerkdiensten West-Betuwe
☐ info van de kerkenraad	☐ interviews	☐ kerkdiensten in de omgeving
☐ info van de stuur/werkgroepen	☐ ingezonden artikelen	☐ rooster autodienst
☐ info van verteluur, Klub en crèche	☐ werkgroep Amnesty International	☐ adressen
☐ nieuwe en vertrekkende medewerkers	☐ aankondiging interne bijeenkomsten	☐ colofon
	☐ aankondiging externe bijeenkomsten	

4. Ik wil de Geertebrief het liefst qua vorm

- op papier in de brievenbus ontvangen
 op papier uit de kerk kunnen meenemen
 digitaal ontvangen en evt. op papier uit de kerk kunnen meenemen
 digitaal ontvangen
 geen mening over vorm

5. Ik wil de Geertebrief het liefst qua frequentie

- vaker ontvangen
 minder vaak ontvangen
 niet meer ontvangen (ga door naar vraag 7)
 geen mening over frequentie

6. Hoe vaak per jaar wilt u de Geertebrief ontvangen?

7. Ik mis in de Geertebrief

Formulier dubbelvouwen en hier dichtplakken

Voldoende
frankeren

Geertekerk
t.a.v. redactie Geertebrief
Geertekerkhof 23
3511 XC UTRECHT

Boek: 'Ds N. Blokker (mijn Opa)'

Op 12 april 2015 heb ik het door mij samengestelde boekje: 'Ds. N. Blokker mijn Opa' tijdens mijn verjaardagsfeest gepresenteerd in de Geertekerk in Utrecht. De kerk waar hij na zijn emeritaat nog enkele malen als gastpredikant heeft gepreekt.

"Een ode van een domineeskleindochter aan haar onvergetelijke grootvader. In oorlog en vrede vasthoudend en zachtmoedig, een vaderlijke schouder, een man van het woord. Door Agnes wordt hij ons in dit boek verrassend nabij gebracht." schrijft Dr. Heine Siebrand, Remonstrants predikant, op de achterkant van het boek.

In dit boekje geef ik in een overzicht van drie perioden;

- Periode rondom de Eerste Wereldoorlog in Oude Wetering
- Periode tussen twee wereldoorlogen in Vlaardingen
- Periode rondom de Tweede Wereldoorlog in Utrecht

Met preken, lezingen uit die perioden een indruk van zijn werkzame leven.

Op de boekentafel in de hal van de Geertekerk ligt het boek ter inzage.

Dit boek is te bestellen bij: Agnes Blokker per e-mail: a.offblok@versatel.nl, telefoon: 030-2542007

Prijs: € 24,95 (excl. verzendkosten).

Met nu de actie: dat per boek € 10,00 wordt gestort op de rekening van de RGU.

De bestelling wordt de eerstvolgende zondag aan u geleverd in de kerk of bij u thuis.

Alle kinderen van 5 t/m 12 jaar:

Vier Palmpasen in de Geertekerk!

Op zondag 9 april 2017 is het al weer bijna Pasen. De zondag vóór Pasen heet Palmpasen. Die naam herinnert aan de intocht van Jezus die op een ezel Jeruzalem binnenreed. We zullen dit verhaal ook deze zondag weer met elkaar lezen. Het is al een lange traditie dat de kinderen van het Verteluur dan ook een feestelijke palmpasenstok maken. Versierd met groene takken, allerlei lekkernijen en een haantje van brood kan ook jij je eigen stok maken. We hopen dat er weer veel kinderen zijn die deze feestelijke dienst meebelevan. Na afloop van de dienst brengen we nog even een bezoekje aan de bewoners van het Bartholomeus Gasthuis om onze palmpasenstokken te laten zien. Alle kinderen van 5 t/m 12 jaar zijn om

10.30 uur welkom en neem gerust een vriendje of vriendinnetje mee! Wel fijn als je je even wilt aanmelden zodat we ongeveer weten hoeveel kinderen we kunnen verwachten. Aanmelden kan nu al via info@arienoordermeer.nl. En, o ja, als je thuis nog een palmpasenstok hebt, neem die dan mee!

Andere zondagen

Voor Palmpasen zijn er nog drie andere zondagen waarop er een Verteluur is tijdens de kerkdienst: 19 februari en 12 en 26 maart 2017. Het gaat deze zondagen over verschillende momenten uit het leven van koning David. Ook dan ben je natuurlijk van harte welkom!

de Verteluurleiding

Bericht van de Klub

Ongetwijfeld heeft u via facebook vast al wat foto's voorbij zien komen van de Klub. De afgelopen periode hebben wij zeker niet stilgezeten! Zo hebben we topsporter Amarens Genee op bezoek gehad. Zij kwam vertellen wat het voor haar betekende om haar heilige droom, de Olympische Spelen, aan haar neus voorbij te zien gaan. In november hebben we het gehad over beeldvorming van de media als het gaat om vluchtelingen. Daarbij hebben we een bezoek gebracht aan restaurant Syr. Naast het eten van heerlijke gerechtjes uit Syrië kregen we ook een indrukwekkend verhaal te horen van een Syrische medewerker. Tussen sint en kerst hebben we het vertrouwde dobbelspel gespeeld en kerstkaarten geschreven aan ouderen. Misschien heeft u ook wel onze kerstwensen gezien in de Geertekerk tijdens het kerstspel? Al twitterend waren wij ook daar aanwezig.

Het nieuwe jaar zijn wij begonnen met een workshop mindfulness onder leiding van Florus Kruijne. Gemakkelijk was het zeker niet, maar door het gesprek aan te gaan met elkaar kregen we wel door hoe je gedachten je kunnen (mis)leiden, en dat we vaak de neiging hebben om van een mug een olifant te maken. Over gedachten gesproken: we beginnen nu stilletjes aan onze Klubdienst te denken; de volgende bijeenkomsten zullen wij ons met de voorbereidingen bezig houden. Houd facebook/website of de volgende Geertebrief in de gaten!

Rachelle van Andel

Diaconale Geluiden en collectes

Afscheid Pieter Dronkers

Met het vertrek van Pieter als predikant hebben wij ook afscheid van hem moeten nemen als commissielid. Dat is spijtig, want hij droeg inhoudelijk ruim bij qua kennis, netwerk, ideeën, heldere argumentaties, maar evenzeer procesmatig op een heldere, bescheiden en humoristische manier. Erg fijn, dat hij als vriend van de gemeente en als programmacommissielid betrokken blijft bij onze gemeenschap.

Wat is 'de diaconie'?

Het is Pieter, die bij de Arminiaanse maaltijd in oktober j.l. benoemde dat hij nogal eens deze op zichzelf logische vraag kreeg. Hier een poging tot een antwoord. De diaconie kent m.i. twee lagen, die van het *zijn* en van het *doen*. Het woord diaconie betekent dienst, dienen. Dit woord geeft een manier van *zijn* weer, een grondhouding. Vanaf het begin heeft de kerk dit op basis van de tekst van hoofdstuk 25 van het Matteüsevangelie als een van haar belangrijkste taken gezien: het dienen van je naaste. Door dienstbaar te zijn aan mensen en aan de samenleving, dichtbij en ver weg, geeft de kerk concreet gestalte aan de boodschap, die in die tekst klinkt: Niet het recht van de sterkste geldt, maar dat van de zwakste. En: we moeten samen werken aan een rechtvaardige samenleving. Hiermee zijn we beland bij het *doen*, hoe geef je gestalte aan die dienende grondhouding? In de diaconie probeert de kerk er handen en voeten aan te geven door financieel steun te verlenen aan personen of aan ter zake doende projecten. De projecten, die we vanuit de Geertekerk steunen zijn vooral kleine projecten, die zich zonder subsidies moeten redden. Als diaconie hanteren we een aantal uitgangspunten, waaraan we een aanvraag toetsen, zowel aanvragen die een persoon (en diegene hoeft geen gemeentelid te zijn) betreffen,

als aanvragen, die over grotere initiatieven gaan. Op die manier hopen we te borgen, dat iedere aanvraag een gelijke kans krijgt. Verder informeren we u ook over de projecten, die van uw geld een schenking ontvangen en proberen we u van tijd tot tijd warm te maken om ook in natura, bijvoorbeeld door vrijwilligersinzet, deel te nemen aan een project. Misschien is het tijd om de invulling van het begrip 'diaconie', dat door de eeuwen heen geëvolueerd is, weer eens onder de loep te nemen. Als u hierover ideeën heeft: Laat ons uw stem horen!

Collectes in de afgelopen tijd

VoedselbankPLUS (4 december)

VoedselbankPLUS Utrecht biedt hulp in de vorm van gratis voedsel. Ook wordt sociaal juridische ondersteuning geboden. Wekelijks worden vanuit negen uitgiftepunten in Utrecht voedselpakketten uitgedeeld, waarvan de inhoud per week verschilt, afhankelijk van het aanbod van de leveranciers. De uitgiftepunten dienen tevens als ontmoetingsplek en worden bemand door vrijwilligers uit de buurt. De opbrengst van de collecte was € 452,-.

Ein Bustan (Kerstavond)

Ein Bustan, een Arabisch-Joodse kleuterschool en peuterspeelzaal in Hilf (Israël) is sinds de oprichting in 2005 al gegroeid van 12 naar 40 kinderen. Deze Joodse en Arabische kinderen groeien op in een tweetalige school waarin aandacht voor het kweken van begrip voor elkaars achtergrond een belangrijke plaats in-neemt. De school, waarvan de ouders en de leerkrachten graag willen dat hij doorgroeit kreeg onze steun met een bedrag van € 1000,-. Zie www.ein-bustan.org voor meer informatie.

Stichting COME (Eerste Kerstdag)

De opbrengst van € 752,- op

Eerste Kerstdag was voor COME (Communication Middle East), eveneens actief op het gebied van de dialoog tussen Joodse Israëliërs, Palestijnse burgers in Israël en Palestijnen uit de bezette Palestijnse gebieden, maar dan in de leeftijdscategorie van (jong)volwassenen. Tijdens jaarlijkse seminars op het neutrale Cyprus krijgen deelnemers de kans om elkaar te leren kennen. Een intensief en persoonlijk programma leidt tot open gesprekken, gericht op gelijkwaardigheid. Deelnemers ervaren dat de zogeheten vijand iemand is als zichzelf, met vergelijkbare verwachtingen van het leven. Er worden vriendschappen geboren, die voortduren. Wilt u meer lezen, ga naar: www.stichting-come.nl.

Straatpastoraat (Nieuwjaarsdag)

Het Straatpastoraat geeft aandacht aan (voormalig) dakloze mensen in Utrecht. Hier volgt een kleine greep uit de activiteiten, die met de opbrengst van € 245,- gesteund worden: op maandag een brunch in de Jacobikerk, een maandelijkse warme maaltijd in de Doopsgezinde kerk, speciale diensten in de Domkerk. Bij al deze momenten, bij begrafenissen van mensen zonder familie of vrienden, bij de dagopvang in het Catharijnehuis en ook daarbuiten spelen de straatpastores Wieke de Wolff en Bert van Aalderen een belangrijke rol: ze gaan in gesprek met de mensen, bezoeken zieken, onderhouden contacten etc. Voor meer informatie kunt u mailen naar wieke@jeruzalemkerk.nl of bellen met 06-17062161.

Opbrengst telefoonkaartenactie

In de adventstijd is weer de telefoonkaartenactie gehouden. Met het geld, dat hiermee wordt opgehaald, zijn telefoonkaarten gekocht voor de mensen in detentiecentrum Zeist. Op deze manier waren ze in de gelegenheid om rond de kerst met familie of andere geliefden

te bellen. De opbrengst was het mooie bedrag van: € 821,-.

Spotlichtproject: Gered Gereedschap

De eerste zondag van de maand collecteren we voor een specifiek, in de dienst toegelicht doel. De overige zondagen is de opbrengst 'voor de diaconie' (zie ook hieronder). Vanuit deze gelden schenken we namens de RGU, namens u dus, een aantal andere projecten een jaarlijks bedrag. Ook die projecten verdienen het in het spotlicht te staan. 'Gered Gereedschap' bijvoorbeeld krijgt € 625,- van ons en is een landelijke vrijwilligersorganisatie die al 34 jaar concrete hulp biedt aan technische scholieren en startende ondernemers in kansarme omstandigheden voornamelijk in Afrika. Vanuit de waarde, die de stichting hecht aan zelfredzaamheid, participatie, duurzaamheid en kennisoverdracht zamelt ze overtollig gereedschap in. In dertig werkplaatsen door heel Nederland wordt het gereedschap opgeknapt door vrijwilligers. Deze groep is een mengelmoes van gepensioneerde vakmensen, leerling technici en (jonge) mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die zo een aantal technische vaardigheden en basale arbeidsmarktcompetenties zoals bijvoorbeeld het nakomen van afspraken kunnen ontwikkelen. Aanvragen die aansluiten bij de visie en criteria van Gered Gereedschap worden door de werkplaatsen geadopteerd en van de juiste gereedschappen voorzien; voor hout-, metaal- of leerbewerking, autoreparatie, kleermakerij, bouwen en metselen, elektrotechniek of loodgieten. Gered Gereedschap werkt samen met lokale partners en biedt naast het gereedschap ook kennis en begeleiding op het gebied van financiën en ondernemerschap. Op de site www.geredgereedschap.nl kunt u vinden waar u terecht kunt met overtollig gereedschap, mocht u dat hebben.

Bedankje

We kregen een bedankje van stichting Nour (Project van de maand september 2016): 'Tot onze grote dankbaarheid ontvingen wij van u een bedrag van

€ 1.250.00,-. Wij zijn er bijzonder blij mee dat ons project uw belangstelling heeft.'

Komende collectes

In de periode tot het verschijnen van de volgende Geertebrief zullen collectes voor de volgende projecten plaats vinden: Amnesty International (5 maart) en KIA kindervakantieweken (2 april). De collectiedoelen voor de paascollectes zijn op dit moment nog niet bekend.

INLIA

Op 5 februari j.l. hebben we gecollecteerd voor INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven ten behoeve van Asielzoekers), waarvan we chartergemeente zijn. Met regelmaat krijgen we teksten opgestuurd waarin verslag wordt gedaan van ervaringen van het werk van de mensen in de 'bed,bad,brood'-opvang in Groningen. Dit zijn verslagen die zijn toegespitst op een persoon. Ze maken invoelbaar hoe uitzichtloos iemand zijn of haar situatie soms is, maar ook hoe en wat INLIA voor individuen kan betekenen. En dit doet INLIA, zoals het begeleidend schrijven zegt 'namens u en dankzij u'. Bij deze één van die verhalen:

Berichten uit de 'bed, bad, brood'-opvang; maatschappelijk werkster Izre doet verslag

"Murat was er slecht aan toe en woog nog maar 47 kilo"

"Maar het is toch een Syriër? Die mogen toch blijven? Iedereen weet toch dat het daar oorlog is?" Onze communicatie adviseur kijkt me niet-begrijpend aan. Ik vertel haar net over Murat, een Syrische man die we hebben opgevangen nadat het COA hem uit het asielzoekerscentrum zette. Het COA doet dat als een eerste asielaanvraag is afgewezen. Mensen hebben volgens het Rijk dan geen recht meer op opvang. Ik snap haar vraag. Hoe kan de asielaanvraag van een Syriër worden afgewezen? Het is een ingewikkeld verhaal en ik kom er zo op terug. Maar het ging mij eigenlijk niet om de juridische achtergrond. Het ging mij om het menselijke

aspect. Murat was er lichamelijk en geestelijk erg slecht aan toe. Hij was ondervoed en woog nog maar 47 kilo.

Toch ging het COA hem op straat zetten. Op aandringen van Murats advocaat laat het COA een medische rapportage opmaken. De verpleegkundige schrijft in het rapport dat Murat zichtbaar ondervoed is. Hij heeft geen eetlust, vindt dat de wereld zonder hem kan en heeft zichzelf eerder al verwond. Zowel lichamelijk als geestelijk staat het er ernstig voor. De medische rapporteur acht de kans op zelfmoord reëel. Het rapport concludeert dat het medisch onverantwoord is om de man op straat te zetten.

En hoewel het COA opvang heeft voor asielzoekers in psychische nood, wordt hij uiteindelijk in een taxi gezet. Naar ons; de 'bed, bad, brood'-opvang in Groningen. Het ingewikkelde juridische verhaal zit zo: Murat heeft eerder asiel aangevraagd in Zwitserland. Daarmee zou er een zogeheten Dublinclaim liggen: in het Dublin-akkoord is afgesproken dat mensen die eenmaal in één land asiel hebben gevraagd, daarvoor niet in een tweede land terecht kunnen. Dus zegt Nederland tegen Murat: u kunt hier geen asiel vragen. Maar dat blijkt niet te kloppen. Want toen hij in Zwitserland asiel vroeg, deed Zwitserland nog niet mee in het Dublin-akkoord. De Dublinclaim vervalt dus.

Murat heeft gewoon recht op opvang. Hij kan weer terug naar het COA. En dat is inmiddels ook gebeurd. Gelukkig heeft hij in de tussentijd bij ons lichamelijk en geestelijk een beetje bij kunnen komen. Hij is niet meer suïcidaal. We hopen dat hij in het AZC verder aansterkt. Maar dat zo'n beschadigd mens daarvoor weer eerst uit het AZC gezet moest worden....

*Namens de Diaconale Commissie,
Marijke Kools*

Helena Maij Rutgers-Stal

Op 16 december 2016 overleed Helena Maij Rutgers-Stal in de leeftijd van 92 jaar. Na lange tijd betrokken te zijn geweest bij de NPB Vianen, waar haar kinderen de zondagschool doorliepen of catechisatie volgden, meldde Heleen zich ongeveer zeven jaar geleden opnieuw aan als lid van de Geertekerk. Haar man, die tandarts was in Vianen en met haar samen jarenlang een praktijk had gevoerd, was niet lang voordat ze zich aanmeldde, overleden. Ooit (1944) was Heleen 'aangenomen' door ds. Mackenzie in de Remonstrantse Gemeente Amsterdam. Zij was in mijn ogen een typische remonstrant: autonoom, mondig, sociaal en praktisch, geëmancipeerd, tolerant en duidelijk, warm en rechtvaardig. Jarenlang was ze gemeenteraadslid geweest voor een liberale politieke partij en had o.a. sociale zaken in haar portefeuille. Haar trouw aan wat ze eenmaal in haar jonge jaren als waardevol had omarmd, verlangde dat er ook bij haar uitvaart een remonstrants predikant zou spreken. Aldus geschiedde. Op 21 december j.l. vond de crematieplechtigheid plaats in Noorderveld te Nieuwegein. Het was de trouw, naast vele andere kwaliteiten, die me trof in de psalmlezing die ze had aangereikt (Psalm 25:8-10), trouw aan haar geliefden en de mensen voor wie ze verantwoordelijkheid nam, en niet in de laatste plaats trouw aan zichzelf, die trouw aan God insloot. Moge Heleen in het Licht zijn.

Florus Kruyne

Guus Wind

"Verbonden met allen die van goeden wille zijn, gedragen door hoger kracht, geroepen tot vernieuwing van de wereld en ons leven, willen wij God met al onze krachten dienen". Deze tekst stond bovenaan de rouwkaart die het, toch nog onverwachte, overlijden van Guus Wind aankondigde. Voor hem en zijn vrouw Nel zijn deze woorden hun hele huwelijkse leven lang leidend geweest. Het is een spreuk uit een van de afdelingen van de VCJC. Daar leerden zij

elkaar kennen. Samen hebben ze een lang en actief betrokken leven geleid in de Remonstrantse Broederschap, de PvdA en International Order of Odd Fellows. In zijn diepe religieuze overtuiging was Guus consequent: het moet niet bij mooie woorden blijven, het moet ook daadwerkelijk blijken in wat je doet en met welke maatschappelijke zaken je je verbindt. Hij vertelde dat hij enkele keren in zijn leven heeft ervaren dat er 'iemand' achter hem stond om hem te steunen in de rug. "Weet dat je wordt geleid" zei hij ook tegen zijn dochters. Dit bedoelde hij beslist niet als vrome doodoener, maar als diepgevoelde levenservaring. 'Weet dat je wordt geleid' en weet dat wát er op je pad komt een opdracht is om daar een oplossing voor te zoeken. We lazen onder andere I Korinthiërs 13:1-13. Een prachtig gedicht van Paulus over de liefde. Deze mooie tekst ligt altijd open (naast andere religieuze teksten) als de Odd Fellows bij elkaar komen.

Liefde zou het hart moeten zijn van alles wat je doet en vindt en kunt en ziet. Met Paulus mee kun je zeggen: want al ben ik nog zo'n verdraagzame remonstrant en voorbeeldig flexibel vrijzinnig, al ben ik nog zo'n vriendelijke broeder/zuster Odd Fellow die naarstig de waarheid zoekt en haar beoefent: als ik de liefde niet had – dan zou al mijn inspanning vruchteloos zijn, mijn inspiratie zou opdrogen en ik zou uitgeput raken.

Guus is zijn lange leven lang bij die bron gebleven. En het is hem gegeven om bij die bron te blijven op de momenten dat hij het moeilijk had.

Je kon het ook zien aan het kleine glimlachje dat hij op zijn gezicht had. Hij kon ook heel goed lachen om de zothed van de dingen. Een luchtige relativering in alle ernstige pogen. Zijn vriendelijke, niet nadrukkelijke aanwezigheid – maar wel aanwezig! – blijven me bij en die zal ik missen in de Geertekerk. Er was altijd iets Lichts om hem heen, voor mijn gevoel – een lichtdrager, ook al deed hij dat niet bewust. We hebben Guus uitgeleide gedaan in het nieuwe uitvaartcentrum en crema-

torium Domstede. Aan het einde van de bijeenkomst betrokken vier Odd Fellows de wacht rond de kist en hebben zij er drie witte anjers op gelegd: één voor Vriendschap, één voor Liefde en één voor Waarheid. En zo liepen wij voor het laatst langs zijn baar. Moge de herinnering aan hem ons tot zegen zijn.

Alleke Wieringa

Liesje Offerhaus

Op 5 januari 2017 is Liesje Offerhaus in de leeftijd van 82 jaar overleden. Anderhalf jaar geleden is Liesje vanuit Utrecht verhuisd naar in de Care Residence Zonnestraal te Hilversum. Zij was lid van de Remonstrantse Gemeente in Utrecht (Geertekerk) en is daarna lid van de Vrijzinnige Gemeente Hilversum geworden. Ik leerde Liesje kennen in mei 2015, toen zij opbelde om op zondag mee te kunnen rijden naar de vieringen in de Kapel. Na kennismaking met haar in de Care Residence, waar zij woonde omdat zij steeds meer zorg nodig had vanwege de ziekte Parkinson, heb ik haar geregeld bezocht en haar meegenomen naar de vieringen in de Kapel. Zij vond het heel prettig om in onze Kapel te zijn. Zaterdag 15 januari 2017 was de herdenkingsdienst van Liesje in de Geertekerk, haar vroegere kerk, waarin zij zeer actief geweest is, o.a. als kerkenraadslid. In de dienst op 15 januari ging Monika Rietveld, predikant van de Kapel in Hilversum, voor. Liesje's oudste zoon, twee vriendinnen en een kleindochter spraken met veel liefde over haar. Ongeveer 25 jaar geleden was geheel onverwachts Liesje's man gestorven en ook een zoon is jong overleden. Met haar intelligentie, grote belangstelling voor mensen, liefde voor muziek, haar sportiviteit had Liesje een grote kring, naast haar familie, om zich heen. Met haar man verbleef zij enige jaren in Rome, waar hij als kunsthistoricus verbonden was aan het Nederlands Instituut. In Nederland was zij lerares Engels en ook in Rome gaf zij Engelse les. Monika gaf een mooi beeld van Liesje in haar overdenking. Zij kende Liesje goed en zij bracht Liesje naar voren zoals ze geweest was.

Ikzelf heb Liesje leren kennen toen ze steeds meer achteruitging door haar ziekte. Ze wilde graag praten over artikelen in Ad Rem, boeken die besproken werden en over muziek. Bij binnenkomst in haar kamer zag je al gauw het grote bord met foto's, waar ze graag over vertelde. In december 2015 is zij nog naar een uitvoering van de Messiah geweest in het Concertgebouw. Daar heeft zij van genoten. Eind augustus 2016 was voor haar de laatste keer dat ze in de Kapel was, waar toen oud-predikant ds. Heine Siebrand van de Geertekerk voorging. Op bijzondere wijze is Liesje herdacht in haar vertrouwde Geertekerk. De herinnering aan haar zal bij velen levend blijven.

Hanneke Tuk (vrijwilligster bij de kapel)

Wilhelmina Kollöffel

Op 31 december 2016 overleed Wilhelmina Kollöffel-Klaase in de leeftijd van 81 jaar, in het hospice te Vleuten. "Huil niet omdat ik er niet meer ben, maar glimlach omdat ik er was. Het was mooi, het is goed zo." Haar woorden op de rouwkaart typeren haar. Winnie was nuchter, zonder opsmuk en met een positieve geest. Zij was helemaal echtgenote, ze steunde haar man onvoorwaardelijk bij zijn carrière. Ze was helemaal moeder voor haar drie kinderen. De thee en een luisterend oor stonden klaar na schooltijd. Het geluk van haar kinderen was haar geluk. Ze was ook helemaal grootmoeder. Haar kleinkinderen waren dol op haar. Er kon veel. En niet te vergeten: Winnie was ook helemaal zus. Met haar enig overgebleven zus had ze een innige band. Winnie heb ik gekend als een gemakkelijk mens. Ze deed niet moeilijk. De belangen van anderen leken zwaarder te wegen dan haar eigen wensen. Ik heb me verbaasd over haar levenskracht. Ze was ijzersterk. Zij had een ongecompliceerd, voorzichtig en oprecht geloof, precies zoals ze was. Zonder grote woorden of zekerheden en ergens ook met een onberedeneerd vertrouwen. Op 7 januari 2017 namen we afscheid van Winnie in Crematorium Amersfoort. Dat Winnie in het Licht mag zijn.

Florus Kruyne

Vervolg van pag. 9

Die wens om net als acrobaat Adriaan de wereld te redden zat inderdaad vrij diep bij mij als kleine jongen. Alhoewel ik soms ook politiemans of brandweerman wilde worden. En er zit ook wel een bepaalde lijn in: mensen helpen, betrokkenheid, inlevingsvermogen. Dat is ook in mijn werk als predikant en in mijn toekomstige baan bij Pax van belang.

In je blog geef je aan dat je de kerk voor een keuze ziet staan tussen enerzijds een focus op het mensen-rechtenvraagstuk en anderzijds de focus op persoonlijke spiritualiteitsontwikkeling. Zelf neem je nu een stap in de richting van het mensen-rechtenvraagstuk.

Voor mij zijn spiritualiteit en sociale rechtvaardigheid nauw met elkaar verbonden. Mijn preken gingen vaak over sociale rechtvaardigheid en het maken van keuzes, maar ik denk dat de kerk zich toch vooral zou moeten richten op de persoonlijke spirituele ontwikkeling van mensen en zelfreflectie. De rest komt daaruit voort. Ik vind dat we daar in de Geertekerk tot dusverre wel een mooie balans in vinden.

Dus je bent geen voorstander van stemadviezen vanaf de kansel?

Ik hoop dat ik me daar nooit schuldig aan heb gemaakt! Tegelijkertijd merk ik dat met name voor veel jongeren persoonlijke spiritualiteit heel nauw verbonden is met maatschappelijk activisme en engagement vanuit een bepaalde levenshouding.

Je blijft als vrijwilliger betrokken en actief binnen de Geertekerk. Wat zijn je plannen?

Ik ben momenteel vanuit de programmacommissie bezig met het organiseren van een aantal thema-avonden, waarvan de eerste op 21 februari plaats zal vinden, dus in dat kader hoop ik een actieve bijdrage te blijven leveren!

Barbara Schouten

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL27 INGB 0000 2804 46
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht

Kerkelijk bureau in de Geertekerk

geopend di. t/m vr. 09.30 – 12.00 u
T: 030-2340198

Predikanten

Ds. F. Kruyne

Arie van den Heuvelstraat 29
3981 CT Bunnik
E: fkruyne@planet.nl
T: 030-2368873, tel. spreekuur: wo. do. vr. 18.00 – 19.00 u.

Mw. Ds. A.L. Wieringa

Distelvlinderberm 56
3994 WT Houten
E: alwieringa@icloud.com
T: 030-2882908, tel. spreekuur: di. wo. do. 17.00 – 18.00 u.

Diaconale Commissie

Mw. I. Rombach
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL87 INGB 0000 1198 01
t.n.v. Penningmeester Diaconale Commissie RGU

Voor overige gegevens: zie jaarboek en programmaboek, verkrijgbaar via het kerkelijk bureau.

Redactie Geertebrief

Lisette Korteling (eindredactie),
Michiel Krijvenaar, Marie Anne Dekker, Marianne Speckmann, Barbara Schouten
E: redactie@geertekerk.nl
Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
Lay-Out: Pixels en Pencils, Houten

De volgende Geertebrief verschijnt op 7 april 2017. Kopij inleveren uiterlijk op **donderdag 23 maart** vóór 10.00 uur v.m.

Kerkdiensten

Remonstrantse Gemeente Utrecht Geertekerk, Geertekerkhof 23

Aanvang 10.30 uur

- 19 feb ds. Hans Dirk Hoogstraten,
Verteluur, Klub
- 26 feb ds. Johan Goud
- 05 mrt ds. Martine Wassenaar
- 12 mrt ds. Alleke Wieringa, Verteluur,
crèche, Klub
- 19 mrt ds. Florus Kruyne
- 26 mrt ds. Annechien Ochtman,
Verteluur
- 02 apr ds. Peter Nissen
- 09 apr ds. Alleke Wieringa, Palmzondag,
Verteluur, crèche, Klub

Remonstrantse werkgroep West-Betuwe

R.K. Kerk, Stationsweg 11, Geldermalsen

Aanvang 09.30 uur

- 05 mrt dhr. Alexander Overdiep
- 02 apr geen dienst

Agenda

Het volledige agenda-overzicht vindt u op www.geertekerk.nl

- 19 feb** *Vloeken in de kerk #2 hoop*, 15.45-17.30 uur in de Geertekerk. Info: zie Facebookpagina van Vloeken in de kerk
- 21 feb** *Bijbelkring Zeist*, olv ds. Heine Siebrand, 14.00 uur in de Oldenborgh, Arnhemse Bovenweg 16 Zeist
- 21 feb** *Verkiezingsdebat: het komt nu wel heel dichtbij*. Een avond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen in maart, 20.00 uur in de Geertekerk. Info: utrecht.remonstranten.nl/agenda
- 09 mrt** *Oriëntatiecursus*, olv ds. Florus Kruyne, 20.00 uur in de Geertekerk
- 11 mrt** *Beraadslag; thema Pleidooi voor*

- de vrijheid*. Info: www.remonstranten.nl/beraadslag-2017-pleidooi-vrijheid/
- 14 mrt** *High Tea*, olv ds. Heine Siebrand, 15.30 uur in de Geertekerk
- 14 mrt** *Spiegeltocht*, olv Irene Kool, 20.00 uur Gerrit Rietveldhof 15, Utrecht
- 16 mrt** *Oriëntatiecursus*, olv ds. Florus Kruyne, 20.00 uur in de Geertekerk
- 21 mrt** *Bijbelkring Zeist*, olv ds. Heine Siebrand, 14.00 uur in de Oldenborgh, Arnhemse Bovenweg 16, Zeist
- 23 mrt** *Oriëntatiecursus*, olv ds. Florus Kruyne, 20.00 uur in de Geertekerk
- 24 mrt** *Hoe verzilver je de vergrijzing?*, 14.00 uur in de Geertekerk
- 30 mrt** *Oriëntatiecursus*, olv ds. Florus Kruyne, 20.00 uur in de Geertekerk

Concerten in de Geertekerk

Selectie uit de concertagenda maart en april 2017. Het volledige overzicht vindt u op www.geertekerk.nl

- Za. 4 maart** - 20.15 uur
Kunstorkest en Ensemble Illustre voeren Dido & Aeneas van Henry Purcell op
Info: zie Facebookpagina: Het Kunstorkest
- Za. 11 maart** - 16.00 uur (gratis)
Veelstemmige koormuziek van Josquin des Prés; het publiek kan het resultaat van een dag lang repeteren beluisteren
Info: www.haagsrenaissanceskamerkoor.nl
- Vr. 17 maart** - 20.00 uur
B.O.O.M.! Mozarts Die Zauberflöte on the Move. Ingekorte versie van de opera, óók voor jongeren aantrekkelijk
Info: www.operaonthemove.com
- Wo. 22 maart** - 20.30 uur
Damien Jurado: Acoustic travels through

- Maraqopa; spirituele reis door Maraqoppa verpakt in folksongs
Info: <http://www.ekko.nl/productie/damien-jurado-3>
- Za. 25 maart** - 15.30 uur
Kamerkoor Descartes zingt Les sept paroles du Christ sur la croix van Gounod; en andere koorwerken
Info: www.kamerkoordescartes.nl
- Za. 25 maart** - 19.00 – 23.30 uur
Tango danssalon in de Geertekerk
Info: www.tangolazapada.nl
- 9 april** - middag
Kamerkoor Lamusa olv Maarten van der Bijl met de Johannes Passion
Info: www.lamusa.nl

Elke eerste zondag van de maand is er een Bachcantatedienst om 19.30 uur
Info: www.bachcantates-utrecht.nl

Autodienst

Wanneer u op zondag wilt worden opgehaald om naar de kerk te gaan kunt u contact opnemen met het Kerkelijk Bureau via email (rgu@geertekerk.nl) of 030-2340198. U krijgt dan het rooster toegestuurd waarin is aangegeven wie er autodienst heeft.